

Hvussu kann barn mítt læra føroyska málið

- * Tit kunnu vera ein góð fyrimynd, so barnið fær hug at læra føroyskt. Tit kunnu t.d.
- * Gleðast tá barn tykkara brúkar føroysk orð.
- * Tosa føroyskt við tey vaksnu í vøggustovu/ barnagarði, tá tit eru har.
- Tit skulu kunna starvsfólkini í vøggustovuni/ barnagarðinum um móðurmásmenningina hjá barninum, eins og tey skulu fortelja tykkum, hvussu barnið mennir tað føroyska máli.

Børn læra mál við at hoyra mál og fáa møguleika at brúka málið

Hesar fyrimunir hava børn sum hava fleiri mál:

- * Góðir másligir førleikar á fleiri málum
Hetta kann hava við sær, at barnið fær tað lættari at knýta vinarbond við børn og vaksin við ádrari mentan og máli.
- * At barnið kann fáa tað lættari í skúlanum, tá tey fara at læra fremmandamál.

Hvat geri eg, um eg haldi, at barn mítt hevur másligar avbjóðingar?

- * Legg til merkis um barnið hevur nøktandi hoyrn. Um tit hava illgruna um, at barnið ikki hoyrir, skulu tit fara til lækna.
- * Tit kunnu fáa hjálp til málmennina hjá barninum við at seta tykkum í samband við Sernám.

Hesin faldarin er gjørdur av taliráðgevum í Sernámi.

Sernám er ein stovnur, ið m.a. veitir vegleiðing um talu, mál og samskipti hjá børnum við serligum avbjóðingum

Samband
á Frælsinum 32
Postsmoga 2036
110 Tórshavn
Tlf: 360200

sernam@sernam.fo

Heimasíða:
www.sernam.fo

Tá børn hava fleiri mál

Hvat gera vit, tá vit hava fleiri mál
í okkara heimi?

Hvussu stimbra vit barnið til at læra
mál?

sernám
NÁMSFRØÐILIG OG SÁLARFRØÐILIG
RÁÐGEVING

Hvat mál skal eg tosa?

- Tit skulu velja tað málið, sum er mest natúrligt fyri tykkum, bæði másliga, kensluliga og sosialt. Tit skulu halda fast í hesum vali.
- Um tit tosa hvør sítt mál við barnið, fær barnið tvey móðurmál. Fleiri fyrimunir eru við at vera fleirmælt .
- Børn, ið hava tvey móðurmál eru ofta eitt sindur seinni at tosa, tí tey skulu læra meir enn børn, ið bert hava eitt móðurmál. Tey vera tó eins væl ment másliga sum børn við einum móðurmáli.
- Tað er týðningarmikið, at tit ikki blanda málini, tá tit tosa við barn tykkara. Barnið veit ikki, at tit tosa/blanda tvey mál.
- Tá tú/tit gerast betur før fyri at tosa føroyskt, kunnu tit royna at tosa føroyskt við barnið í ávísnum støðum, T.d. tá tit heinta í vøggustovuni/ barnagarðinum, ella tá tit hyggja eftir føroysku barnaløtuni.

Hvussu kunnu vit stimbra okkara barn til eitt væl ment mál?

- * Tosið við barnið heilt frá tí tað er nýføtt.
 - * Lesið bókur á báðum móðurmálunum. Sí leinkju undir 'Heimasíður' á næstu síðu.
-
- * Setið orð á tað, tit og barnið gera og peika á. T.d. "Nú stoyti eg mjólk í koppin"
 - * Syngið saman.
 - * Tá barnið er eldri, kunnu tit útbyggja setningin og endurtaka orðini rätt.
 - * Farið út, og upplivið ymiskt saman við barninum og tosið við barnið, um tað tit síggja.
 - * Børn kunnu gott læra mál við at hyggja í sjónvarp/teldil, men bara um tit sita saman við barninum og tosið um tað tit síggja. Veljið mest møguligt føroyskt tilfar ella tilfar á móðurmálunum.

Børn læra best mál frá fólki, sum tosa málið flótandi

Dømi uppá føroyskt tilfar:

Appirnar: "Míni fyrstu orð", "Telja" og "Ljóðbók"

Míni fyrstu orð

Telja

Ljóðbók

Hesar appirnar eru til at nýta á iPhone og iPad, og eru at heinta á **App Store**.

Heimasíður: Á heimasíðuni hjá kringvarpinum finnast bæði útvarps- og sjónvarpssendingar til børn á føroyskum. Hetta er leinkjan:

<http://kvf.fo/vit>

<http://www.sprogpakken.dk/translated/en-transl-dialogisk.html>

Filmar: "Trøllapætur", "Bubu", tatanka.fo. Ymiskir filmar og ljóðbrot liggja á <http://youtube.com>.

Annað: <http://snar.fo/adrar-utbugvingar/foerleikamenning-og-endurutbugving/foeroyskt-fyri-tilflytarar/>

- You should tell the day care about your child's language development. Likewise, the day care should inform you about your child's Faroese language development in the day care.

Children learn languages by hearing and using it often.

Advantages of being bilingual:

- Good language skills in several languages, promotes the understanding of the surroundings and helps the child make friends with people of different culture and language.
- Being aware of the differences between languages, can be of help to the child when he/she starts learning foreign languages in school.

What can I do, if I think my child has language difficulties?

- Take note of your child's hearing. If you suspect your child to have reduced hearing, you should go to the doctor.
- You can receive help with your child's speech by contacting Sernám.

This brochure is made by the speech and language therapists in Sernám.

Sernám is an institution that provides support and guidance on speech, language and commu-

Contact
 á Frælsinum 32
 Postsmoga 2036
 110 Tórshavn
 Tlf: 360200

sernam@sernam.fo

Website:
www.sernam.fo

When Children have multiple languages

What do we do, when we have more than one language in our home?

How do we help our child to learn language?

sernám

NÁMSFRØDILIG OG SÁLARFRØDILIG
 RÁÐGEVING

Which language should I speak to my child

- You should choose the language that you are most fluent in and that feels natural for you, both socially and emotionally. Hold on to this choice.
- Children who have two 'native languages' often start talking a little late, because they have to learn more than children who only have one 'native language'. Yet they grow to have an equally well-developed language as children with one 'native language'
- It is important, that you don't mix languages when you speak to your child. The child doesn't know that you're speaking two languages.
- When you get better at Faroese, you can try to speak Faroese to the child in certain situations, e.g. When you pick them up from day care.

How can I help my child to a well-developed 'native language'?

- * Talk with the child from birth
- * Read books in both languages. Read more about this subject on this website.

- * Say everything that you and the child do. E.g. "I'm pouring milk into the cup".
- * Sing to and with the child.
- * When the child grows older, you should repeat the child's words correctly and expand them.
- * Go out and make different experiences together with the child and talk about everything you see.
- * Children can learn language by watching TV/tablet, but only if you sit with the child and talk about what you see. Show the child materials in Faroese or the language you have chosen to speak to the child.

Children learn language best from people who speak that language fluently

Examples of Faroese material:

Apps: "Míni fyrstu orð", "Telja" og "Ljóðbók"

Míni fyrstu orð

Telja

Ljóðbók

These apps are for iPhone and iPad, and are available in **App Store**.

Websites: On the website of **kringvarp** are Faroese radio and TV shows for children. This is the website:

<http://kvf.fo/vit>

<http://www.sprogpakken.dk/translated/en-transl-dialogisk.html>

Movies: "Trøllapætur", "Bubu", tatanka.fo.

Several Faroese movies and videos are available on

<http://youtube.com>

Other websites: <http://snar.fo/adrar-utbugvingar/foerleikamenning-og-endurutbugving/foeroyskt-fyritilflytarar/>

How can my child begin to learn Faroese?

You can be a good role model for your child by:

- * Showing the child that you can speak Faroese with the adult in the day care.
- * Showing your child that you are pleased when he/she uses Faroese words.